Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

KDV De "Dassenburcht" Bergentheim

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 24 juni 2019

Samenvatting

Kinderopvangorganisatie: De Dassenburcht

LRK-nummer: 185346339

Totaal aantal doelgroeppeuters: 6

Samenvatting
De inspectie heeft op 16 mei 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf De Dassenburcht te Bergentheim. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?
We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. De pedagogisch medewerkers leggen in een stimuleringsplan vast waaraan ze met individuele peuters werken. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd

kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?
Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen. Allereerst kan de voorschool zich ontwikkelen door in te zetten op de samenwerking met ouders. Het is belangrijk dat de ouders voldoende en juist zijn geïnformeerd. Daarbij stimuleren de pedagogisch medewerkers ouders nog te weinig om thuis ook met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. Hierin zijn door de voorschool al wel de eerste stappen gezet.

In de samenwerking met de vroegschool kan de voorschool zich ontwikkelen door de samenwerking te verstevigen. Hierbij kan er gekeken worden naar samenwerking op het gebied van het aanbod en de manier van observeren.

Tenslotte brengt de leiding van het kinderdagverblijf nog niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan.

Vervolg
We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op De Dassenburcht.

Werkwijze
Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten
We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de pedagogisch coach en de houder. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de pedagogisch coach, een pedagogisch medewerker en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de

reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter
V Voldoende
G Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderingen weer per standaard op De Dassenburcht (Bergentheim).

Conclusie
We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op De Dassenburcht als voldoende. De meeste standaarden beoordelen we als voldoende, één standaard waarderen we met een goed en twee standaarden kunnen beter. De wijze waarop de voorschool de ontwikkelingen van de peuters in beeld heeft en daarop stuurt verdient een pluim. Met een stimuleringsplan worden voor de peuters met een vve-indicatie activiteiten gepland binnen het thema. De voorschool kan zich ontwikkelen door te investeren in de samenwerking met ouders en vroegscholen. Daarnaast kan de voorschool zich ontwikkelen door de ontwikkelingsresultaten van de peuters in beeld te krijgen.

Context
Kinderdagverblijf De Dassenburcht is gevestigd in Bergentheim en biedt kinder- en peuteropvang. De peutergroep heeft 16 peuters waarvan 6 peuters een vve-indicatie hebben. De locatie is op 5 maart 2018 gestart en is onderdeel van een groeiende organisatie. De locatie biedt ruimte voor twee groepen en is samen met de bibliotheek gevestigd in één gebouw. Rondom het gebouw kan de locatie gebruik maken van veel buitenspeelruimte.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD
De GGD-toezichthouder heeft op 4 september 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3 . Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op De Dassenburcht.

3.1. Ontwikkelingsproces

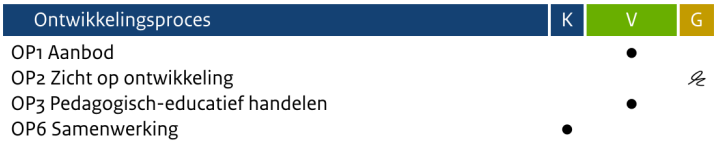

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. De voorschool kan zich ontwikkelen door zicht te krijgen of het aanbod de peuters een goede voorbereiding biedt op de start in groep 1 van de basisschool.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als goed.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters,

evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

We waarderen zicht op ontwikkeling als goed, omdat de locatie werkt met stimuleringsplannen waarin het doelgericht werkt aan het wegwerken van ontwikkelachterstanden. Voor een periode van zes weken worden voor alle dagen activiteiten ingepland. Na drie weken evalueren de pedagogisch medewerkers of het plan nog actueel is en na zes weken wordt gekeken of de gestelde doelen behaald zijn. Uit de gesprekken met ouders komt naar voren dat de peuters goed in beeld zijn en ouders herkennen wat de pedagogisch medewerkers observeren.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met twee GGD-inspecteurs het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als kan beter.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een ‘warme overdracht’ van deze gegevens. Daarnaast ziet de voorschool ouders als partner in het stimuleren van de

ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de wijze waarop de voorschool de ouders informeert over wat er in de groep speelt. Ouders geven aan nog onvoldoende geïnformeerd te worden over het thema en daarbij horende woorden, liedjes of activiteiten. De locatie werkt met een digitaal systeem waar ouders kunnen inloggen en zo informatie over hun kind of de groep tot zich kunnen nemen. Hier blijken zender en ontvanger elkaar niet altijd te vinden. Uit gesprekken met de houder maken we op dat op gebied van de samenwerking de eerste stappen zijn gezet. De locatie wil gaan werken met een thematas zodat ouders op de hoogte zijn van het thema en thuis ook kunnen oefenen.

In de samenwerking met de basisschool kan er gewerkt worden aan een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is nog geen doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

De voorschool heeft nog niet goed in beeld of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan. De voorschool kan zich ontwikkelen door te onderzoeken wat kinderen moeten kunnen voordat ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Daarbij kunnen de leiding en de pedagogisch medewerkers doelen stellen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie wil bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een werkend systeem van kwaliteitszorg de doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan. Zo observeert de pedagogisch coach de pedagogisch medewerkers op alle locaties om zo een beeld te krijgen van de interne kwaliteit. Daarnaast worden ouders bevraagd op hun tevredenheid. In gesprek met de houder is echter wel besproken dat een nieuwe tevredenheidsenquête gewenst is waarbij goed wordt gekeken dat er zoveel mogelijk ouders bereikt worden.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroeppeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de mate waarin belanghebbenden betrokken worden bij de ontwikkeling van het beleid. Uit de reactie van de houder maken we de kanttekening op dat het vve-beleid is geschreven aan de hand van de richtlijnen van de gemeente, waarin de houder weinig ruimte vindt voor het betrekken van haar belanghebbenden.

4 . Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

We hebben met een goed gevoel het conceptrapport gelezen naar aanleiding van het bezoek en zijn dan ook blij met de bevindingen. We mogen met recht trots zijn op de wijze waarop we de ontwikkeling van de peuters in beeld hebben en hoe we hierop sturen en waarderen de pluim die we hiervoor hebben ontvangen.

We zijn ons zeer bewust van de punten die ter verbetering zijn aangedragen. Er is aangegeven dat we ons verder kunnen ontwikkelen door te investeren in de samenwerking met ouders en vroegscholen. Op het gebied van ouderbetrokkenheid doen we momenteel verschillende dingen. We maken gebruik van het digitale systeem Nio, waar ouders informatie kunnen vinden over bijvoorbeeld het thema, het beleid, de spelregels en een korte beschrijving van het verloop van de dag. We voeren veel gesprekken met ouders. Naast de dagelijkse overdracht vindt er eenmaal in de zes weken een evaluatiegesprek plaats. Voor zowel dit gesprek als de warme overdracht met de basisschool worden zowel ouders als betrokken externe instanties uitgenodigd, een leerkracht van groep 1 en/of de intern begeleider van de school.
We merken dat dit nog niet voldoende is en zullen ons verder ontwikkelen. We gaan verder met de ontwikkeling van de zogenaamde thematas. De inhoud wisselt per thema en bevat ten minste de ouderbrief met informatie over het thema, een boek dat past bij het thema, een spel (memory, lotto) gemaakt van de woordkaarten en de woordenlijst. Op die manier krijgen ouders de materialen aangereikt om samen met hun kind mee aan de slag te kunnen. De pedagogisch medewerker legt uit hoe de inhoud van de tas kan worden gebruikt. De woordenlijst is enkel voor de ouders, zodat ze op de hoogte zijn van de woorden die dit thema aan bod komen.

We willen bij ouders informeren waar behoefte aan is. Wanneer blijkt dat ouders geïnteresseerd zijn in een koffiemorgen, ouderavond of andere bijeenkomst dan zullen we deze uiteraard organiseren. Tevens willen we hen vragen naar de ervaringen tijdens de informatieverstrekking en naar ideeën ter verbetering hiervan.

In het rapport wordt ook de samenwerking met de vroegschool genoemd. Op dit moment zijn we samen met de basisschool een doorgaande lijn aan het ontwikkelen. De warme overdracht waarbij de kinderen met een VVE-indicatie worden besproken is hier al onderdeel van. Het contact met de basisschool wordt verstevigd door structureel overleg en meeloopmomenten bij elkaar. We willen onderzoeken op welke manier we onze werkwijze en methodes nog beter op elkaar kunnen afstemmen. Zo gaan we ontmoetingen organiseren tussen peuters en kleuters op zowel de basisschool als op ons

kinderdagverblijf. De samenwerking met de vroegschool is dus volop in ontwikkeling.